

Prof. Sandro Bertelli

Paleografia II_2019-20

Lezione_7

La scrittura in Italia nel sec. XI

nare l'aleggie sic mistieri ragione
isperiencia

Explicat herica aristotilis Amagistro
Caddo muolgare traslectura:

**del comiciamento de iustis q de leu
tu sicome lomaestro comicia xlv**

Presso che
lomaestro
che messo
miscripto lo
libro dari
stotile che
altres co
me fonda

mento di questo libro vuole eli segu
itare sua memoria sul insegnamento
dimoralites. p meullo rischiarare li
dicti daristotile. secondo cio chellomo
troua p molti altri san. che decto
Anno come lomo amassa q agun
gie piu dibuone cose insieme. ditam
to cresce quello bene q de dimaggio
re ualuta q cioe popa che tuere lar
te q tueto lobene q lope ciascuna uale
alcun bene. tra secondo chellopatio
ne sono diuise q uene che ibem fanno
diuise. secondo cio che ciascuna cola
richiere lo suo bene. che appensato
assua fine. Et tra qti diuersi homi

bene. q de
gnore be
scie alpfic
digiente. t
er gia au
de cmo st
yhu xpo.
ferno de
dici. u me
ricia. Et l
le case la
p soe fruct
doua mer
sia. Io dico
rosi q mte
aprtiene a
mini q del
aprtiene a
golinator
epu orat
li diuista t
lu de leu

Oal aut
mere a
una tra a
tura. ma
bile part
ta. cono
do chel m

Esempio di
scrittura
beneventana
di tipo
Cassinese

sunt inueniant. Cum itaq; canones legeris qui subiecti sunt confu-
sionis errore sublato. et similia omniū scies. et singulis sua queq;
restituēs. **I**n canone primo concordant quattuor. **M**attheus **M**arcus
Lucas **I**oh̄s. In secōdo tres. **M**attheus **M**arcus et **L**ucas. In tertio
tres. **M**attheus **L**ucas **I**oh̄s. In quarto tres. **M**attheus **M**arcus **I**oh̄s. In quinto
duo **M**attheus **L**ucas. In sexto duo **M**attheus **M**arcus. In septimo duo. **M**attheus **I**oh̄s.
In octauo duo. **L**ucas **M**arcus. In nono duo. **L**ucas **I**oh̄s. In decimo p̄pria
unius cuiq; que n̄ habentur in aliis ediderunt. Singulis euangelis ab
uno incipiens usq; ad finē librorū dispar numerus increuit. **H**ic nigro
colore p̄scriptus. sub se habet aliam ex minore numerū discolorē. Qui
ad decem usq; p̄cedens. indicat prior numerus in quo sit canone requirendus.
Cum igitur ap̄to codice uerbi gr̄a illud siue illud capitulū scire uolueris.
cui canone sit statim ex subiecto numero doceberis. Et recurrent ad
principia in quib; canonū est distincta congeries. eodem statim canone
ex titulo frontis inuenito. illū quē querebas numerū eiusdem euangelis q̄
et ipse ex inscriptione signatur inuenies. atq; euicino ceterorū titulis
inspectis. quos numeros eregione habent ad notabis. Et cum scieris
recurres ad uolumina singulorū et sine mori reptis numeris quos ante
signaueris. reperiēs et loca in quib; uel eadem uel uicina dixerunt.

uenit sibi do- uirtute inuir-
mum. Et tunc ar- tatem. Uidelicet
nidum sibi ubi d's d's o'z in syon
ponat pullos suos. O h'e d's uiratum
Altaria tua dñe uir exaudi orationē
tuum. Rex m's meā. Aurib;
& d's meus. percipe d's iacob.
Beati qui habitant in domo tua. In protector n'r aspice
d's. Et respice in fa-

Tav. 91

Esempio di carolina di
Bergamo

Initium scī eūō
scdm marcum.
Rincipium euanglii
ihū xpī filiū dī. sic scri-
ptū ē in ysaiā ppha.
ecce mitto angelm meū an-
te facie. q. pparabit uiam
tuam ante te. Et reliq.
Bom. T. ed. bī aūg. epī.
ene quē math's filiū
dī dicit in pncipio sui
euanglii. in arcus dī
filiū dī. q. a un' idēq. xpī filiū
dī. et filius hoīs. Et apte
p'm euanglii filiū dī hoīs.
scd's filiū dī. Q. a p'fide hu-
manitatis ad cognitionem
diuinitatis ei uenit. Pul-
chre etiā math's p'sapia re-
gū ac patriarchay scriptus.
ex quoy semine xp's carnē
sumpserat. a filio hoīs incho-
auerat. Marcus uō ab in-
itio euanglice p'dicationis
inchoans. filiū dī uocauit.
qm humane natē ē ueri-
tate carnis assumere. Di-
uine potentię euanglīm

stituer. Math's qdem ad nica-
natiuitate. marcus ab exordio
p'dicationis cepit. Lucas a
natiuitate p'cursoris. facun-
dior cetis. ioh's a uerbo patris
pncipiū supsit. Euanglīm
grece. Latine bonū nuntiū
dī. Nuntiāt enī requiem
post laborē. patriā post exi-
liū. et re uera qd nuntiū
melius quā penitentiā agite.
Cū aut omīs scriptura sacra
euanglīm dici possit. istud
prop't dignitatē dñice p'di-
cationis sibi quasi p'prium
defendit hoc nom. Dicen-
te dño. p'dicabitur hoc eu-
anglīm regni in uniuerso
orbe. Ihc hebraice. grece
sothir. Latine saluator dī.
Et quāquā multi hoc noīe
dicti sint. sōno tantū nō offi-
tio. nuncupatiue. nō cēntia-
liter. Legit' quidem in p'figu-
ratione istius ueri ihū suc-
cessor moysi hoc noīe nun-
cupatus. q. diuiso iordane
populo dñi aditū t're re-

ē ad amplexū
disciuerat. ipsi
liendā uirginē
ne itaq; cū ppter
testimoniū ihu
in pathmos
ē. illic ab eodē
re ostensa de
ic in principio
pro genescos
e pncipium
etiā incorru
uirginē ina
retur dicens.
iniciū et finis.
iens supuenis
fiois de cor
in epheso di
lit in defossū
ū. orationeq;
dit spm. Iā

laboris fructus. et dō magi
sterii doctrina seruetur;

A Explicē p̄fatio. Incipit
p̄ocalypsis argumētū.
iohis tot hē sacmēta.
quot ūba. Parū dixi. et pro
merito uoluminis. laus oīs
inferior est. In uerbis singul.
multiplices latent intelli
gentie. Incip. lib. apocalips.

A POCA
LYPSIS
IHU XPI.

quam dō palā dedit facere
seruis suis. que oportet fi
eri cito. Et significauit